

Prof. dr hab. Roman Stanisław Ingarden (1920-2011)

Syn filozofa Stanisława Ingardena, urodzony 1 października 1920 roku w Zakopanem. Maturę zdał w 1938 roku we Lwowie, w gimnazjum im. M. Kopernika. W latach 1938 – 1941 studiował fizykę na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, a następnie (1944 – 1945) na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie w 1946 roku uzyskał magisterium. Doktorat obronił w 1949 roku na Uniwersytecie Warszawskim, promotorem był prof. W. Rubinowicz.

20 sierpnia 1945 roku przyjechał do Wrocławia, gdzie współorganizował fizykę na Uniwersytecie i Politechnice Wrocławskiej. W 1949 roku został mianowany zastępcą profesora, w 1954 profesorem nadzwyczajnym a w 1964 profesorem zwyczajnym. Od 1949 do 1952 roku był kierownikiem Katedry Fizyki Teoretycznej UWr, która po kilku latach przekształciła się w Instytut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Równolegle pracował w Instytucie Matematycznym PAN (1950-1956), jako szef grupy optyki geometrycznej, i w Instytucie Fizyki PAN (1956-1966) jako szef Zakładu Fizyki Niskich Temperatur. Zajmował się wówczas m.in. informacyjnym podejściem do zagadnień termodynamicznych, w tym informacją bez prawdopodobieństwa. Był pomysłodawcą i współorganizatorem Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu.

W 1966 roku na własne życzenie przeniósł się do Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie dwa lata później organizował tworzony wówczas Instytut Fizyki i objął stanowisko jego dyrektora, które piastował do roku 1978. W 1970 roku był pomysłodawcą i pierwszym redaktorem naczelnym czasopisma „Reports on Mathematical Physics”, powoływanego do życia przez Instytut Fizyki UMK i Polskie Towarzystwo Fizyczne.

Jako visiting professor pracował w instytucjach naukowych wielu krajów, m.in. USA, Japonii, Niemiec i Francji. Był fizykiem matematycznym specjalizującym się w optyce geometrycznej, statystycznej i kwantowej oraz termodynamice statystycznej i teorii informacji, ze szczególnym uwzględnieniem termodynamiki i dynamiki informacyjnej i geometrii informacyjnej. Był członkiem wielu krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych, autorem i współautorem około 100. oryginalnych prac z fizyki matematycznej oraz kilkunastu podręczników i skryptów z tej dziedziny.

W 1991 roku profesor Ingarden przeszedł na emeryturę. W latach 90. wydał dwie monografie z fizyki matematycznej oraz dwie książki historyczno-filozoficzne. W 1996 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa UMK.

Po pobycie w Japonii zainteresował się językiem i kulturą tego kraju. Pracował do końca jako wykładowca w Pracowni Języka i Kultury Japońskiej UMK, którą pomógł współtworzyć. Za propagowanie kultury japońskiej został odznaczony przez cesarza Japonii. Zmarł 12 lipca 2011 r. w Krakowie.